

Den enkelte Forbryder kan naturligtvis aldrig have Ret til at rejse sig imod Samfundets Bevidsthed og derpaa grundede Villie. Det er vist overhovedet en Misforstaaelse, naar man har troet, at en Forbryder skulde have Ret til at vide, hvilken bestemt Straf der vilde ramme ham. Han skal vide, at der er sat Straf for Forbrydelsen; men hvilken Art eller Grad af Straf, det kan han aldrig vide, thi saa godt som aldrig er Noget i Forbrydelsens Dieblit saaledes Herre over sig selv og over Forholdene, at han vilde gaae til en bestemt Grænse og ikke videre, ligesom han heller ikke vil kunne vide, hvilken af de forskjellige Arter af Straffe hans Dommere ville sætte for det af ham udviste Forhold. Hvad Forbryderen skal vide, det er, at der er en Straf for den Forbrydelse, han agter at begaae, og Tanken herom skal trænge ind i hans Sjæl og ved Siden af andre Motiver i Bevidstheden, Religionsitet og Sædelighedsfølelse, afholde ham fra at begaae Forbrydelsen. Men vilde man opstille en saadan Fordring, at Forbryderen skulde vide, hvilken i Art og Grad bestemt Straf der vil blive bragt i Anvendelse paa ham, og hvilken Behandling der ventede ham i Fængslet, da vilde det aldrig lykkes at tilvejebringe Reformer i Strafferetspleien og Fængselsvæsenet, idet der altid kunde tænkes at være Enkelte, der kunde sige, at de efter deres Individualitet og for deres Vedkommende fordrede den gamle Tingenes Tilstand og underkjendte det civiliserede Samfunds Betragtning og Anskuelse. — I Aaret 1791 blev det i vor Lovgivning bestemt, at Henrettelsen skulde stee ved Dø, og ikke som tidligere ved Sværd. Skulde det da kunde have været nogen Forbryder tilladt at sige, at han ansaae det noblere at dø under Sværdet end under Døen? I 1836 blev Epidemistrafen afløst, og en ganske anden med Samfundets Følelse og Menneskelighed mere stemmende Straf sat istedet; mon da nogen Deserteur vilde være bleven hørt, hvis han havde foretrukket at tage sine Fugtel strax og saa dermed være fri? Det forekommer mig indlysende, at saadan Tale gjælder ligesaa lidt her, som om en Sindsvag skulde kunne sige, at han langt foretrak den Tilstand, der i

gamle Dage herskede i vore Daareanstalter, for den gode og fornuftige Orden, der nu er indført, og som gjengiver ham Sundheden. For derfor at gjentage det, hvad enten man vil sige, at Cellesystemet skaber en ny Art af Straf eller blot ordner Straffens Udøvelse, det er ganske ligegyldigt, thi hvad der er vist er, at det maa staae klart for den Dannedes Bevidsthed, at Cellesystemet i sin Anvendelse byder menneskelige og mildere Midler, og dermed troer jeg Sagens Spørgsmaal løst; thi det har altid været et godt Princip hos os som andetsteds, at alle mildere Straffe tør man give tilbagevirkende Kraft. Det er min Opfattelse af disse Forhold, og jeg har bovet at fremsætte den, fordi det forekom mig, at den dog maa stee turde yde et Bidrag til Spørgsmaalets rigtige Besvarelse.

Justitsministeren: Jeg erkjender, at det i ingen Henseende vil være betænkeligt at overdrage Justitsministeriet den i § 1 omtalte Bemyndigelse, uden sat betinge den af en saadan Tidsfrist, der i det andet Thing er bragt ind i Paragraphen; men jeg har dog ikke troet at burde erklære mig imod denne Tidsfrist. Sagen vilde sikkert have stillet sig noget anderledes for mig, hvis Grunden, hvorfor Udvalget har foreslaaet, at Bemyndigelsen skulde indskrænkes til et Tidsrum af 5 Aar, var Hensynet til, at Spørgsmaalet om Arbejde i Enkeltcelle og Opholdet der Nat og Dag var Noget, der skulde egne sig til Afgjørelse af Domstolene og ikke ad administrativt Veie. Det er en Sætning, som jeg ikke kan see er rigtig; men der var kun et enkelt Medlem i Udvalget, der gjorde denne Mening gjældende, og idet Udvalgets Fleertal havde erklæret sig imod Rigtigheden af denne Anskuelse, var det for at tilvejebringe en Overeenskomst, at man gik ind paa at fastsætte en saadan Tidsfrist. Jeg fandt ikke Anledning til at erklære mig derimod, fordi et Tidsrum af 5 Aar vilde efter min Overbeviisning være tilstrækkelig til, at ved dettes Udløb de Forhold maa have dannet sig, som ville kunne komme i Betragtning ved at bedømme, om en saadan Bemyndigelse skal finde Sted eller ikke. Skulde det dog træffe sig saa, at disse Forhold ikke vare ordnede til den Tid, antager jeg,